

Закони термінової дії передбачені конституційними нормами країн Європейського Союзу.

Література:

1. Лисенков С. Л., Таранов А.П. Гарантії прав та свобод людини і громадянина. Юридична енциклопедія: В 6 т. Редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. Т. 1: А-Г. К.: «Укр. енцикл.», 1998. 672 с.

2. Скрипнюк О.В. Конституційне право України: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Ін Юре, 2010. 672 с.

3. Омбудсман – незалежний, об'єктивний, незручний? URL: https://zmina.info/columns/ombudsman__nezalezhnij_objektivnij_nezruchnij. (дата звернення: 17.05.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-314-2-37>

JUDICIAL CORRUPTION: A SENTENCE FOR AN OFFICIAL OR A SENTENCE FOR THE STATE?

СУДОВА КОРУПЦІЯ: ВИРОК ПОСАДОВЦЮ ЧИ ВИРОК ДЕРЖАВІ?

KolosoV I. V.

*Dr hab. (in Poland),
PhD in Law (in Ukraine),
Reviewer of International Journal
of Law and Society,
Science Publishing Group Inc.
New York, USA*

Колосов І. В.

*доктор права габілітований
(Республіка Польща),
доктор філософії з права (Україна),
рецензент наукового
фахового видання
«International Journal
of Law and Society»,
Science Publishing Group Inc.
м. Нью-Йорк, Сполучені Штати
Америку*

1. Корупція – це слово іншомовне: *corruptere* латиною означає псувати [1]. Корупція псує державний механізм, перетворюючи його на ринок, бордель, приватну кав'ярню.

2. Корупція судова – це псування такого роду і масштабу, яке здатне знищити суверенітет держави за лічені роки, перетворивши її на маріонетку, ляльку, таке псування, що призводить до розмиття меж між публічним і приватним інтересом і таке, що перетворює публічно-управлінський механізм на олігархічно-кишеньковий.

3. Чим менше у суспільстві свободи, чим слабша громадянська позиція, чим нижчий рівень просвіти широких мас населення, тим краще виникає і розповсюджується корупція у державі і тим важче її викоринити.

4. Події 16 травня 2023 року та затримання голови Верховного Суду у якості торговця судовими рішеннями [2] за хабар у 3 млн. доларів США став, мабуть, останньою крапкою, яка остаточно зруйнувала довіру українського суспільства до судової влади, його віру у справедливість правосуддя та реальну втілюваність принципу верховенства права. Ні у кого не лишилось навіть і тіні сумніву, що судова система перетворилась на обслуговуючий кооператив приватних інтересів окремих олігархів та фінансових груп, що, як ракова пухлина, заповнили територію нашої держави, починаючи з 90-х років ХХ століття.

5. Суспільство, що вірить брехливим виправдуванням Ради суддів України [3] про те, що хабар Голові Верховного Суду – це жахливий удар в серце системи правосуддя України, подробиці якого ніхто не знає і у що важко повірити, а також про глибоке обурення корупційними обладками у Верховному Суді, викликає лише подив у його наївності, ба більше: воно приречене. Очевидно ж, що про цю обладку знали всі і кожен, хто нею користувався, знали і ті, хто давав, і ті, хто брав, а відтак – цілий прошарок населення, яке вважало себе обраним, вищестоячим, «першосортним».

6. Цікава, до речі з цього приводу, заява Вищої Ради Правосуддя [4], яка від будь-яких коментарів утрималась, нібито намагаючись уникнути конфлікту інтересів.

7. Але ж цілком очевидно, що така подія не може бути применшена злодіянням однієї особи: вона визріла, виросла, утвердилась на ґрунті загального безправ'я, тотальних порушень прав людини, судового свавілля, породженого необ'єктивною і нічим не виправданою «незалежністю суддів», а крім того – суспільною байдужістю, правовою неосвіченістю, бажанням у кожній сфері життя досягти свого хитрим шляхом, підманувши, підсунувши грошенят, так би мовити «підмазавши» аби їхалось краще. І от сьогодні Україна приїхала у прямому і переносному сенсі цього слова: бо нагла нічим неприкрита диванно-сейфова обладка з мільйонами хабарної готівки перетворила Верховний Суд на приватну лавочку з продажу судових рішень.

8. Тому, стає абсолютно очевидним, що судова корупція в Україні переросла з рівня вироку конкретно взятому судді до вироку державі. І з цим треба негайно щось робити аби не втратити Батьківщину та залишки її суверенітету остаточно.

9. Що ми пропонуємо на цьому шляху? По-перше, тотальна зміна правил пропуску осіб до приміщень національних судів. Потрібен не

просто особистий догляд на предмет наявності зброї чи вибухонебезпечних речовин, а тотальний огляд на предмет наявності грошових коштів у національній чи іноземній валюті в готівковій формі. *Будь-який, і ми це підкреслюємо, випадок пронесення до приміщення суду готівки поза межами, визначеними антикорупційним законодавством, має розглядатись як хабар та тягнути за собою негайне затримання особи з врученням їй повідомлення про підозру та обрання запобіжного заходу.*

10. Потрібно негайно припинити ганебну практику розташування у приміщеннях судів банкоматів, терміналів та іншої готівко-отримувальної техніки, як це є, наприклад у Дніпровському апеляційному суді. Подібні факти є такими, що безпосередньо сприяють корупції, а тому мають бути викоріненими. Це доволі легко зробити, достатньо лише підзаконного регулюючого акту Державної судової адміністрації України.

11. Мають бути чітко унормовані і розмежовані так звані «юридичні сім'ї» або клани, у яких тато – суддя, мама та бабуся – адвокати у тому ж самому суді, де цей суддя працює, або мама – голова суду, а синок – прокурор, що ходить до неї у судові засідання підтримувати державне обвинувачення, прикриваючись тим, що вона при укладенні шлюбу залишила собі дошлюбне прізвище, а синові присвоїла батьківське. Ми переконані, що має існувати чітка заборона для осіб, що претендують на посаду судді вперше мати родичами чи близькими особами суддів будь-яких судів, незалежно від юрисдикції та інстанції, щоб не утворювати становище, коли родичем судді місцевого суду є, наприклад, суддя Конституційного Суду України.

12. Для осіб, що претендують на звання судді або є суддями у Сімейному кодексі потрібно також прописати чітку норму про обов'язок зміни прізвища у разі укладення шлюбу відповідно до ustalених суспільних звичаїв та традицій аби уникнути цього ганебного явища. Щодо сімейності з адвокатами є дві альтернативи: або переводити суддів до іншої місцевості примусово, або обмежувати право на зайняття таких адвокатів адвокатською діяльністю лише певними територіями. Це також потребує відповідних змін до законодавства про судоустрій та адвокатуру.

13. Нарешті, треба згадати, що з огляду на Конституцію України, законодавча та виконавча влада є результатом відкритих та прямих виборів, ключовим механізмом котрих є прозорість виборчої кампанії та таємне голосування. З яких причин судова влада є дітищем тіньових схем та кабінетних призначень – невідомо і незрозуміло з точки зору демократії та принципу верховенства права. Тому, мабуть, у цій частині потрібні відповідні зміни і до Конституції України.

14. І, звичайно, не найменш важливим є посилення ролі Громадської ради доброчесності, негативний висновок котрої має стати **абсолютною** перешкодою для отримання посади судді доти, доки кандидат публічно і з усією добросовісністю, переконливими та наочними доказами не спростує обґрунтованість такого висновку. Це також потребує внесення відповідних змін до чинного законодавства.

15. Врешті-решт, вибір за суспільством. Ми повинні чітко розуміти, яке майбутнє ми бачимо для України та прийдешніх поколінь. Увесь запропонований та можливий комплекс заходів по боротьбі з корупцією буде дієвим лише у тому випадку, коли буде чітка та цілеспрямована громадська воля, бажання та нульова толерантність до корупції у житті, а не на папері чи в гучних заявах. У протилежному ж випадку ми залишимо у спадок по собі не державу, а колонію, котрою будуть керувати усіляки князеви, олігархи та фінансово-кредитні групи, перетворюючи її з гідної спадкемиці традицій Київської Русі на простенький провінційний ринок, ба більше – примітивну бананову республіку.

16. Не дивлячись на усю можливу неєвропейськість пропозиції, ми є чіткими прихильниками відновлення смертної кари для суддів-корупціонерів. Ми переконані, що вчинення корупційних діянь тими, хто поставлений утверджувати принцип верховенства права у суспільстві та бути правозастовником вищого рівня, є своєрідною формою державної зради. Саме тому перевертням у мантіях немає місця серед установ позбавлення волі, поскільки немає жодних моральних підстав покладати утримання таких осіб на платників податків. Той, хто, будучи покликаним захищати справедливе життя, пішов проти його цивілізованих основ, заслуговує лише одного – смерті за вироком суду. Боронь Боже, правда, щоб не такого суду, який він чи вона творили самі.

Література:

1. Корупція. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F> (дата звернення: 16.05.2023 року).

2. Наймасштабніша корупція в судочинстві. Голову Верховного Суду Всеволода Князева підозрюють у хабарництві на \$2,7 млн: все про гучну справу. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/knyazyev-vsevolod-golovu-verhovnogo-sudu-pidozryuyut-u-habari-ta-korupciji-novini-ukrajini-50324758.html> (дата звернення: 16.05.2023 року).

3. Заява Ради суддів України стосовно подій навколо Голови ВС Всеволода Князева. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1423499> (дата звернення: 16.05.2023 року).

4. Інформація щодо заяви НАБУ та САП про корупційні діяння у Верховному Суді. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1423802> (дата звернення: 16.05.2023 року).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-314-2-38>

DISSOLUTION OF MARRIAGE WITH A PERSON RESIDING IN THE TERRITORY OF ANOTHER STATE DURING MARTIAL LAW

РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ З ОСОБОЮ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШОЇ ДЕРЖАВИ, В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Kondratieva L. A.

*Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Procedural Law
Yurty Fedkovych Chernivtsi
National University
Chernivtsi, Ukraine*

Кондрат'єва Л. А.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри процесуального
права
Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

В умовах воєнного стану в Україні, який триває понад рік, склались умови, за яких сім'ї перебувають у складних життєвих ситуаціях і змушені проживати окремо один від одного. Частіш за все жінки з дітьми виїхали за кордон і перебувають там і сьогодні, їх повернення це питання часу і тих умов, в яких вони опинилися. Але не всі здатні зберегти свої сім'ї в таких невизначених умовах. Тому і виникає необхідність розірвання сімейних правовідносин, саме через їх нестабільність як матеріальну, так і психологічну. Найбільш поширеними справами про розлучення громадян України, які перебувають за кордоном, є справи про розірвання шлюбу подружжя, яке має дітей віком до 18 років, а також справи про стягнення аліментів на утримання таких неповнолітніх дітей. Причиною може бути також намагання одного з подружжя створити нову сім'ю за кордоном. При виникненні подібних ситуацій слід враховувати думки самого подружжя. Розлучитись за межами нашої країни можна не лише за взаємною згодою подружжя, але й у випадку, коли один із подружжя не погоджується на розірвання подружніх стосунків. При цьому не має значення, в якій країні був укладений шлюб: в Україні чи за кордоном. Існують два способи розірвання шлюбу: шляхом звернення із заявою одного з подружжя до органів РАЦСу, а також через суд. Щоб розірвати